

Opinie o Donaldzie Tusku jako przewodniczącym Rady Europejskiej

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 9 stycznia 2017 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Dwupółletnia kadencja Donalda Tuska na stanowisku przewodniczącego Rady Europejskiej kończy się 31 maja. Wybór Donalda Tuska na szefa jednej z głównych instytucji UE w 2014 roku wzbudził pewne nadzieje, choć wyrażane w sposób dość umiarkowany. Polacy w większości spodziewali się, że nominacja ta przyczyni się do poprawy wizerunku Polski i lepszego reprezentowania interesów naszego kraju na unijnej arenie¹. Nieco ponad połowa badanych była zdania, że spowoduje ona zwiększenie wpływu Polski na politykę UE. Jednocześnie Polacy przewidywali, że Donald Tusk – wzorem swojego poprzednika Hermana Van Rompuya – będzie przede wszystkim organizatorem i koordynatorem prac Rady Europejskiej, nie zaś faktycznym przywódcą Unii, mającym znaczący wpływ na kierunek jej działań. Po ponad dwóch latach sprawowania funkcji przewodniczącego Rady Europejskiej zapytaliśmy naszych respondentów o ocenę Donalda Tuska na tym stanowisku oraz o oczekiwania dotyczące jego politycznej przyszłości.

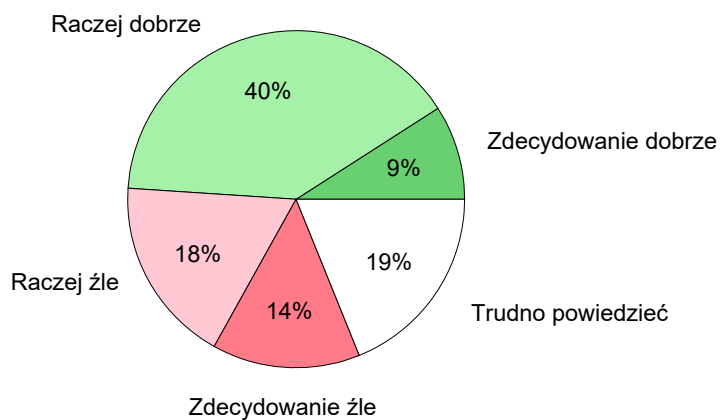
OCENA DONALDA TUSKA NA STANOWISKU PRZEWODNICZĄCEGO RADY EUROPEJSKIEJ

Ogółem blisko połowa badanych (49%) dobrze ocenia działalność Donalda Tuska jako przewodniczącego Rady Europejskiej². Krytycznie na ten temat wypowiada się co trzeci ankietowany (32%).

¹ Por. komunikat CBOS „Donald Tusk przewodniczącym Rady Europejskiej – społeczne reakcje i oczekiwania”, październik 2014 (oprac. B. Roguska).

² Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (321) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 2–9 lutego 2017 roku na liczącej 1016 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. **Od grudnia 2014 roku Donald Tusk jest przewodniczącym Rady Europejskiej. Jak, ogólnie rzecz biorąc, ocenia Pan(i) jego działalność na tym stanowisku?**

Oceny Donalda Tuska na stanowisku przewodniczącego Rady Europejskiej zależą przede wszystkim od orientacji politycznej i sympatii partyjnych badanych. Działalność Donalda Tuska docenia większość osób deklarujących poglądy lewicowe (76%) lub centrowe (64%), natomiast krytycznie ocenia ją ponad połowa respondentów identyfikujących się z prawicą (55%). W potencjalnych elektoratach zadowoleni z Donalda Tuska jako szefa RE są w ogromnej większości zadeklarowani wyborcy Nowoczesnej, PO oraz SLD. Negatywnie odbiera go na tym stanowisku większość sympatyków PiS. Zwolennicy Kukiz'15 są podzieleni w opiniach na ten temat.

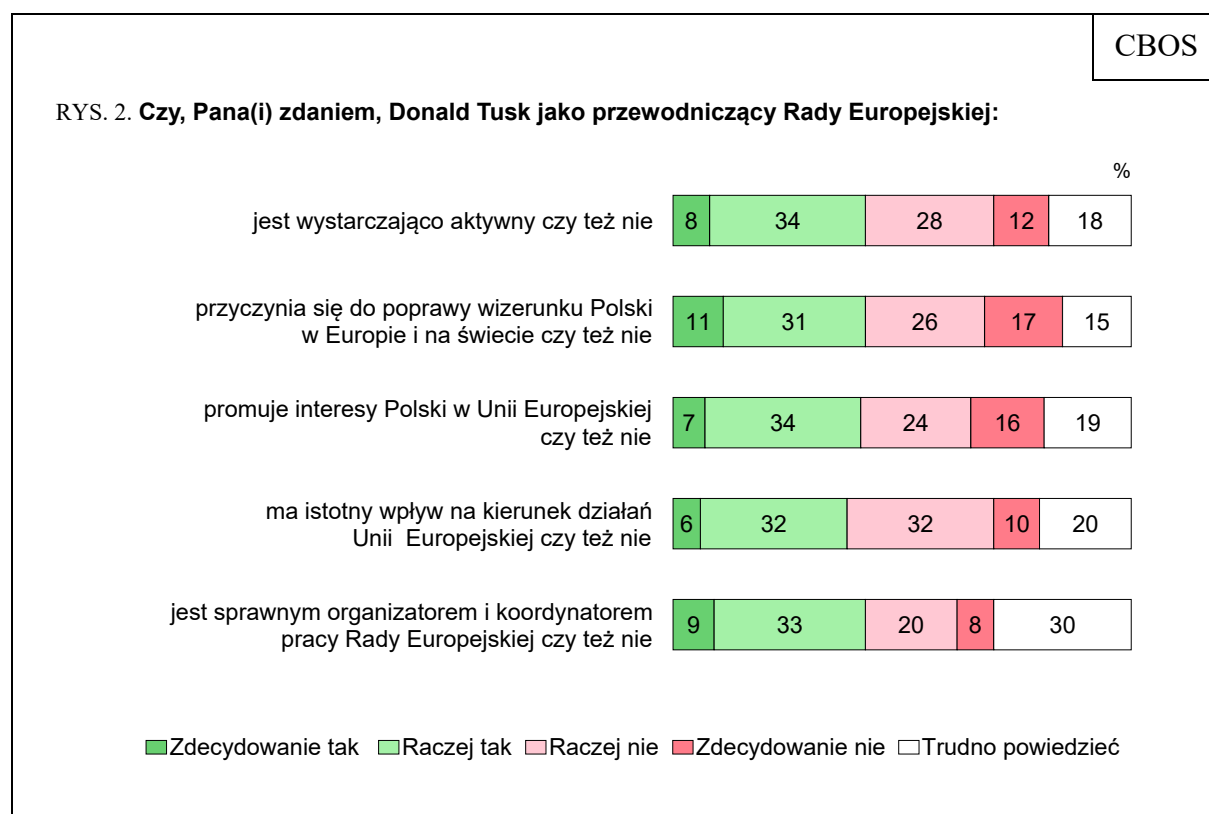
Tabela 1

Potencjalne elektoraty	Od grudnia 2014 roku Donald Tusk jest przewodniczącym Rady Europejskiej. Jak, ogólnie rzecz biorąc, ocenia Pan(i) jego działalność na tym stanowisku?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Nowoczesna Ryszarda Petru	87	8	5
Platforma Obywatelska	86	2	12
Sojusz Lewicy Demokratycznej	83	9	8
Kukiz'15	44	39	17
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Polską Razem)	20	66	14

Szczegółowe oceny działalności Donalda Tuska jako szefa Rady Europejskiej są silnie spolaryzowane i uwarunkowane orientacją polityczną: 42% badanych uważa, że jest on wystarczająco aktywny na tym stanowisku, a 40% jest przeciwnego zdania, 42% respondentów sądzi, że przyczynia się on do poprawy wizerunku Polski w Europie i na świecie, a 43% – że nie przyczynia się do tego, 41% ankietowanych uważa, że promuje interesy Polski w Unii Europejskiej, a 40% – że tego nie robi.

Kontrowersje budzi także kwestia wpływu Donalda Tuska na politykę Unii Europejskiej: 38% badanych jest zdania, że w znacznej mierze wyznacza on kierunek działań UE, nieco więcej jednak (42%) twierdzi, że nie ma na to istotnego wpływu.

Stosunkowo najmniej rozbieżności jest w ocenach sprawności działania Donalda Tuska jako organizatora i koordynatora prac Rady Europejskiej. Dobrze ocenia go w tej roli 42% badanych, źle – 28%, duża grupa zaś (30%) nie ma w tej kwestii wyrobionego zdania.

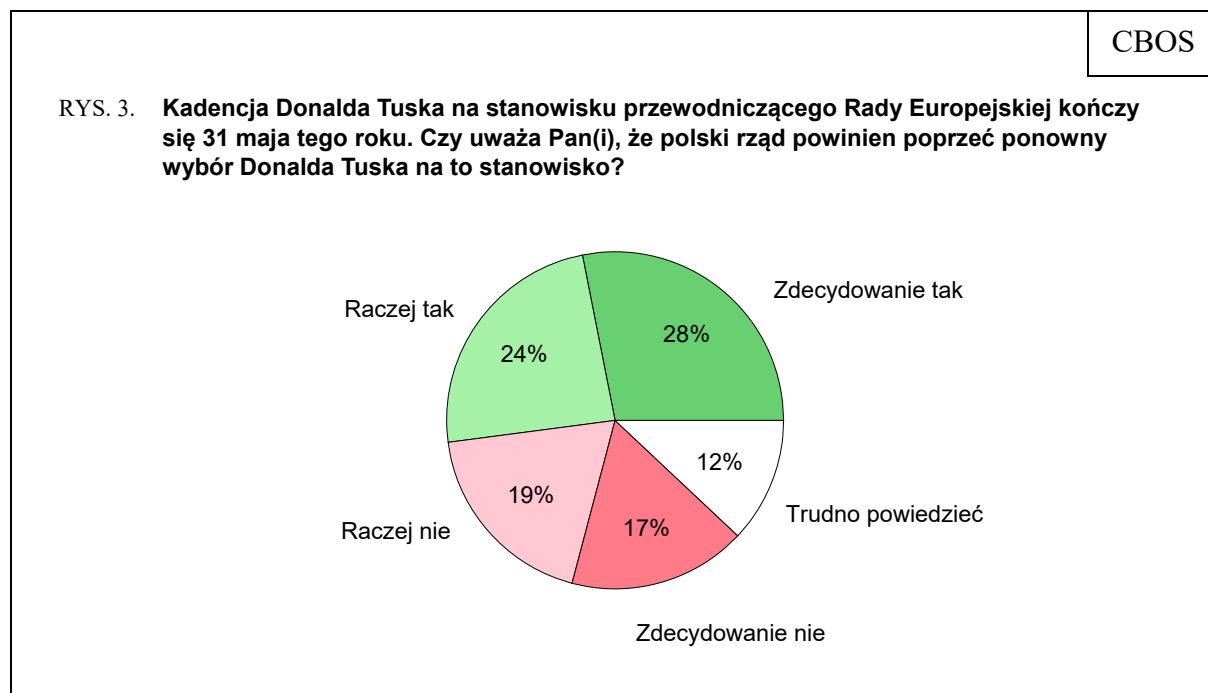
Oceny Donalda Tuska różnicują przede wszystkim poglądy polityczne i sympatie partyjne badanych. Pozytywnie oceniają go głównie ci, którzy identyfikują się z lewicą oraz politycznym centrum, na ogół krytyczne oceny pod adresem Donalda Tuska i sposobu pełnienia przez niego funkcji przewodniczącego Rady Europejskiej formułują natomiast ankietowani

o orientacji prawicowej. W potencjalnych elektoratach aprobatę Donalda Tuska i podejmowanych przez niego działań wyrażają zdeklarowani wyborcy PO, Nowoczesnej oraz SLD, dezaprobatę zaś zwolennicy PiS i, w mniejszym stopniu, sympatycy Kukiz'15.

Z analiz³ wynika, że na ogólną pozytywną ocenę Donalda Tuska jako szefa Rady Europejskiej wpływa przede wszystkim przekonanie, że jest on w tej roli aktywny i że poprawia wizerunek Polski w Europie i na świecie. W nieco mniejszym stopniu jest ona uwarunkowana opinią, że Donald Tusk promuje interesy Polski w UE oraz jest sprawnym organizatorem i koordynatorem prac Rady Europejskiej. Bez znaczenia okazało się przekonanie, że ma on istotny wpływ na kierunek działań Unii.

OCZEKIWANIA DOTYCZĄCE PRZYSZŁOŚCI DONALDA TUSKA

Wkrótce kończy się kadencja Donalda Tuska na stanowisku przewodniczącego Rady Europejskiej. Były premier jest gotowy sprawować tę funkcję przez kolejne 2,5 roku. Zdaniem ponad połowy badanych (52%) polski rząd powinien poprzeć ponowny wybór Donalda Tuska na to stanowisko.

³ Przeprowadzono analizę regresji liniowej metodą wprowadzania.

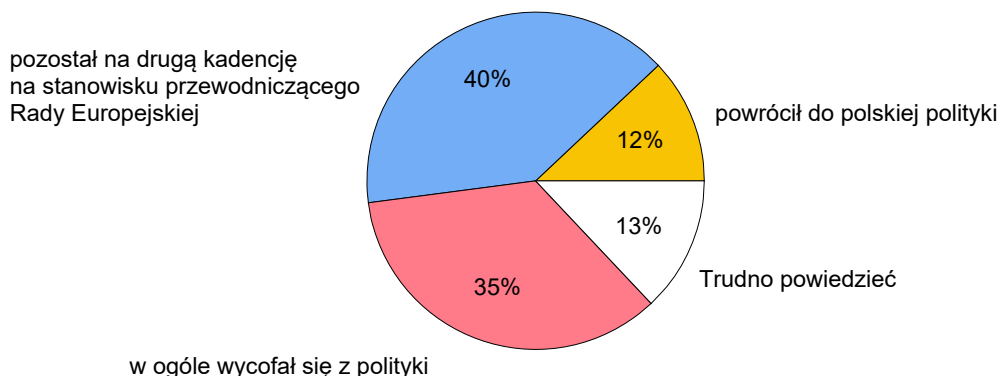
Opinie w tej kwestii zależą przede wszystkim od orientacji politycznej i preferencji partyjnych. Przekonanie, że rząd Beaty Szydło powinien poprzeć Donalda Tuska, wyraża większość badanych deklarujących poglądy lewicowe (78%) lub centrowe (67%). Przeciwna temu jest większość osób identyfikujących się z prawicą (59%). Jednoznacznie za udzieleniem Donaldowi Tuskowi poparcia przez rząd opowiadają się zwolennicy PO, Nowoczesnej i SLD. W większości przeciwni temu są wyborcy PiS. Sympatycy Kukiz'15 są w tej kwestii podzieleni, z tym że częściej uważają, iż rząd powinien poprzeć kandydaturę Donalda Tuska na stanowisko przewodniczącego Rady Europejskiej, niż wyrażają przeciwną opinię.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Kadencja Donalda Tuska na stanowisku przewodniczącego Rady Europejskiej kończy się 31 maja tego roku. Czy uważa Pan(i), że polski rząd powinien poprzeć ponowny wybór Donalda Tuska na to stanowisko?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Platforma Obywatelska	94	4	2
Nowoczesna Ryszarda Petru	89	8	3
Sojusz Lewicy Demokratycznej	85	6	9
Kukiz'15	43	33	24
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Polską Razem)	20	69	11

Oczekiwania Polaków co do przyszłości Donalda Tuska są dość klarowne. W zależności od stosunku do niego i ocen jego działalności jako szefa Rady Europejskiej badani uważają, że powinien on pozostać na drugą kadencję na stanowisku, które sprawuje (40%), lub też sądzą, że powinien w ogóle wycofać się z polityki (35%). Tylko stosunkowo niewielka grupa osób (12%) chciałaby, żeby Donald Tusk po zakończeniu obecnej kadencji powrócił do polskiej polityki.

RYS. 4. Czy Pan(i) osobiście wolał(a)by, aby Donald Tusk:

Opinie w tej kwestii różnicują w głównej mierze poglądy polityczne i partyjne. Badani identyfikujący się z lewicą oraz centrum najczęściej chcieliby, aby Donald Tusk pozostał na stanowisku (odpowiednio: 56% i 50%), ankietowani o orientacji prawicowej w większości życzyliby sobie, aby w ogóle wycofał się z polityki (53%). Rozbieżność zdań w kwestii przyszłości Donalda Tuska jest jeszcze bardziej widoczna w elektoratach. Zwolennicy PO, SLD i Nowoczesnej najchętniej widzieliby go na dotychczas zajmowanym stanowisku przez kolejne 2,5 roku, natomiast wyborcy PiS – na politycznej emeryturze. Sympatycy Kukiz’15 są w tej kwestii podzielnii, ale raczej przychylają się do opinii, że powinien pozostać aktywny politycznie, niż odejść z polityki. Co ciekawe, zadeklarowani wyborcy Nowoczesnej częściej niż zwolennicy PO chcieliby, aby Donald Tusk już wkrótce powrócił do polskiej polityki.

Tabela 3

Potencjalne elektoraty	Czy Pan(i) osobiście wolał(a)by, aby Donald Tusk:			
	powrócił do polskiej polityki	pozostał na drugą kadencję na stanowisku przewodniczącego Rady Europejskiej	w ogóle wycofał się z polityki	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Nowoczesna Ryszarda Petru	28	61	5	6
Platforma Obywatelska	19	70	5	6
Kukiz’15	14	36	31	19
Sojusz Lewicy Demokratycznej	12	62	19	7
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Polską Razem)	5	19	68	8

Wyniki badania pokazują, że Polacy mają problem z rzeczową i bezstronną oceną Donalda Tuska jako przewodniczącego Rady Europejskiej. Świadczy o tym daleko idąca polaryzacja i polityzacja ocen sposobu sprawowania przez niego tej funkcji. Mimo kontrowersji wokół Donalda Tuska ponad połowa Polaków uważa, że rząd Beaty Szydło powinien poprzeć jego ponowny wybór na stanowisko szefa Rady Europejskiej. Co ciekawe, tylko stosunkowo nieliczni chcieliby, aby po zakończeniu obecnej kadencji Donald Tusk powrócił do polskiej polityki.

Opracowała
Beata ROGUSKA

Tabela 1

		Od grudnia 2014 roku Donald Tusk jest przewodniczącym Rady Europejskiej. Jak, ogólnie rzecz biorąc, ocenia Pan(i) jego działalność na tym stanowisku?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		49	32	19	1010
Płeć	Mężczyźni	50	36	14	480
	Kobiety	49	29	23	530
Wiek	18–24 lata	47	27	26	78
	25–34	43	40	18	197
	35–44	54	26	20	190
	45–54	52	26	21	155
	55–64	51	37	12	182
	65 lat i więcej	49	33	18	208
Miejsce zamieszkania	Wieś	44	38	19	402
	Miasto do 19 999	52	25	23	127
	20 000 – 99 999	53	28	19	235
	100 000 – 499 999	48	33	19	163
	500 000 i więcej mieszk.	67	27	5	83
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	43	32	25	198
	Zasadnicze zawodowe	43	39	18	245
	Średnie	52	34	14	310
	Wyższe	58	24	18	257
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	53	24	23	96
	Średni personel, technicy	51	42	7	51
	Pracownicy adm.-biurowi	52	28	19	69
	Pracownicy usług	35	31	34	56
	Robotnicy wykwalifikowani	44	40	17	112
	Robotnicy niewykwalifik.	49	30	21	47
	Rolnicy	53	38	9	47
	Pracujący na własny rach.	60	25	14	51
	Bezrobotni	46	27	27	73
	Emeryci	50	33	17	251
	Renciści	45	49	6	47
	Uczniowie i studenci	61	19	20	50
	Gospodynie domowe i inni	48	35	17	61
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	53	26	21	132
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	60	29	11	79
	sekt. pryw. poza rolnict.	43	36	21	272
	prywatnym gosp. rolnym	54	38	8	40
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	39	41	21	123
	Od 650 zł do 999 zł	41	38	20	139
	Od 1000 zł do 1399 zł	43	37	19	161
	Od 1400 zł do 1999 zł	55	31	14	152
	2000 zł i więcej	61	31	8	185
Ocena własnych war. mater.	Źle	42	39	19	104
	Średnie	45	33	22	420
	Dobre	55	30	15	487
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	30	57	13	47
	Raz w tygodniu	44	37	18	420
	1–2 razy w miesiącu	54	27	19	191
	Kilka razy w roku	54	28	19	236
	W ogóle nie uczestniczy	63	20	17	106
Poglądy polityczne	Lewica	76	16	8	179
	Centrum	64	19	17	271
	Prawica	31	55	15	321
	Trudno powiedzieć	39	30	31	225

Tabela 2

		Czy, Pana(i) zdaniem, Donald Tusk jako przewodniczący Rady Europejskiej jest wystarczająco aktywny czy też nie?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		42	40	18	1011
Płeć	Mężczyźni	40	44	16	480
	Kobiety	44	36	21	531
Wiek	18–24 lata	42	39	20	78
	25–34	39	45	16	197
	35–44	47	39	14	190
	45–54	35	40	25	153
	55–64	44	42	14	183
	65 lat i więcej	43	34	23	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	38	45	17	402
	Miasto do 19 999	39	35	26	127
	20 000 – 99 999	44	37	19	233
	100 000 – 499 999	39	42	19	165
	500 000 i więcej mieszk.	62	28	10	83
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	36	35	28	198
	Zasadnicze zawodowe	36	45	19	245
	Średnie	41	45	14	311
	Wyższe	52	33	15	257
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	59	27	14	96
	Średni personel, technicy	39	50	11	51
	Pracownicy adm.-biurowi	45	34	20	69
	Pracownicy usług	25	54	21	56
	Robotnicy wykwalifikowani	32	47	21	112
	Robotnicy niewykwalifik.	44	34	21	47
	Rolnicy	32	51	17	47
	Pracujący na własny rach.	43	36	21	51
	Bezrobotni	37	42	22	71
	Emeryci	45	33	22	253
	Renciści	39	55	6	47
	Uczniowie i studenci	51	34	15	50
	Gospodynie domowe i inni	36	51	13	61
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	48	37	15	132
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	43	40	17	79
	sekt. pryw. poza rolnict.	38	42	20	272
	prywatnym gosp. rolnym	37	43	20	40
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	32	53	14	123
	Od 650 zł do 999 zł	32	51	17	141
	Od 1000 zł do 1399 zł	34	41	25	162
	Od 1400 zł do 1999 zł	50	39	11	152
	2000 zł i więcej	55	34	10	185
Ocena własnych war. mater.	Złe	35	39	27	102
	Średnie	40	42	19	422
	Dobre	45	39	16	487
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	25	64	11	47
	Raz w tygodniu	37	46	18	420
	1–2 razy w miesiącu	44	37	19	191
	Kilka razy w roku	48	34	18	236
	W ogóle nie uczestniczy	55	26	18	107
Poglądy polityczne	Lewica	65	28	8	179
	Centrum	56	30	14	272
	Prawica	25	59	16	322
	Trudno powiedzieć	31	35	34	223

Tabela 3

		Czy, Pana(i) zdaniem, Donald Tusk jako przewodniczący Rady Europejskiej przyczynia się do poprawy wizerunku Polski w Europie i na świecie czy też nie?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		42	43	15	1013
Płeć	Mężczyźni	41	47	11	480
	Kobiety	42	39	19	533
Wiek	18–24 lata	40	43	17	78
	25–34	38	48	14	197
	35–44	44	43	13	190
	45–54	45	40	15	155
	55–64	41	49	10	183
	65 lat i więcej	43	35	21	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	41	44	16	402
	Miasto do 19 999	39	44	17	127
	20 000 – 99 999	41	43	16	235
	100 000 – 499 999	39	45	16	165
	500 000 i więcej mieszk.	62	32	6	83
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	38	40	21	200
	Zasadnicze zawodowe	39	45	16	245
	Średnie	40	49	11	311
	Wyższe	50	36	14	257
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	52	37	11	96
	Średni personel, technicy	49	48	2	51
	Pracownicy adm.-biurowi	45	40	14	69
	Pracownicy usług	35	41	25	56
	Robotnicy wykwalifikowani	32	60	9	112
	Robotnicy niewykwalifik.	44	39	17	47
	Rolnicy	48	47	5	47
	Pracujący na własny rach.	45	41	14	51
	Bezrobotni	36	36	28	73
	Emeryci	43	37	20	253
	Renciści	30	57	12	47
	Uczniowie i studenci	48	39	13	50
	Gospodynie domowe i inni	40	50	10	61
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	50	41	9	132
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	54	39	8	79
	sekt. pryw. poza rolnict.	35	49	16	272
	prywatnym gosp. rolnym	50	45	5	40
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	34	54	12	123
	Od 650 zł do 999 zł	34	47	18	141
	Od 1000 zł do 1399 zł	32	46	22	162
	Od 1400 zł do 1999 zł	48	43	9	152
	2000 zł i więcej	54	39	7	185
Ocena własnych war. mater.	Złe	34	46	20	104
	Średnie	40	42	18	422
	Dobre	45	43	12	487
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	30	61	9	47
	Raz w tygodniu	39	46	15	421
	1–2 razy w miesiącu	44	40	17	191
	Kilka razy w roku	42	42	16	236
	W ogóle nie uczestniczy	56	29	14	107
Poglądy polityczne	Lewica	63	29	8	179
	Centrum	54	33	13	272
	Prawica	25	63	12	322
	Trudno powiedzieć	35	38	26	225

Tabela 4

		Kadencja Donalda Tuska na stanowisku przewodniczącego Rady Europejskiej kończy się 31 maja tego roku. Czy uważa Pan(i), że polski rząd powinien poprzeć ponowny wybór Donalda Tuska na to stanowisko?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		52	36	12	1015
Płeć	Mężczyźni	52	39	9	480
	Kobiety	51	34	15	535
Wiek	18–24 lata	41	42	17	78
	25–34	45	40	15	199
	35–44	55	34	10	192
	45–54	53	37	10	155
	55–64	61	32	7	183
	65 lat i więcej	49	36	15	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	44	43	12	404
	Miasto do 19 999	56	30	13	127
	20 000 – 99 999	53	34	13	236
	100 000 – 499 999	54	36	11	165
	500 000 i więcej mieszk.	71	21	8	83
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	44	41	15	200
	Zasadnicze zawodowe	44	44	12	248
	Średnie	54	35	11	310
	Wyższe	63	28	10	257
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	61	28	12	96
	Średni personel, technicy	53	38	9	51
	Pracownicy adm.-biurowi	55	33	12	69
	Pracownicy usług	48	35	17	58
	Robotnicy wykwalifikowani	41	45	15	112
	Robotnicy niewykwalifik.	50	42	8	47
	Rolnicy	46	48	6	47
	Pracujący na własny rach.	66	24	10	51
	Bezrobotni	52	34	14	73
	Emeryci	52	35	13	252
	Renciści	47	46	6	47
	Uczniowie i studenci	53	31	16	50
Gospodynie domowe i inni	49	43	9	63	
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	53	33	14	132
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	63	30	7	81
	sekt. pryw. poza rolnict.	49	38	13	272
	prywatnym gosp. rolnym	49	46	5	40
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	39	52	9	125
	Od 650 zł do 999 zł	46	42	12	142
	Od 1000 zł do 1399 zł	43	41	16	162
	Od 1400 zł do 1999 zł	59	31	10	151
	2000 zł i więcej	65	31	4	185
Ocena własnych war. mater.	Złe	46	42	13	103
	Średnie	48	39	13	424
	Dobre	56	33	11	489
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	35	60	5	46
	Raz w tygodniu	48	38	14	425
	1–2 razy w miesiącu	52	33	14	191
	Kilka razy w roku	53	37	10	236
	W ogóle nie uczestniczy	67	26	7	107
Poglądy polityczne	Lewica	78	18	4	179
	Centrum	67	23	10	272
	Prawica	33	59	8	322
	Trudno powiedzieć	40	34	25	227